

at det vedtages; men jeg skal udtale, at jeg har haft et Par Betæneligheder ved Vædringsforslaget, ogsaa som det nu foreligger. Min ene Betænelighed angaar Sognebaandsløserne, som omhandles i §§ 3 og 5. Jeg har ikke noget imod, hvad der staar i § 3, 2det Stykke, at Afløsningen skal ske efter det, som svarer til Gennemsnittet i de sidste 10 Aar, og at der saa tillægges det dobbelte af den for disse 10 Aar gennemsnitlige Erstatningssum for Sognebaandsløserne. Det kan jeg i og for sig ikke have noget imod, fordi Sognebaandsløsning kan være en Tilfældighed, idet den, som er Sognebaandsløser i Dag, maatte om ganske kort Tid kan gaa tilbage igen, hvis der bliver ansat en ny Præst. Hvad jeg derimod har noget imod, er, at man er gaaet bort fra Sognebaandsløsningsloven; thi der staar deri, at Sognepræsten ikke skal have Offer af sine Sognebaandsløser, hvorimod der her staar i Vædringsforslagets § 3, at de ogsaa som Sognebaandsløserne skulle have lige saa meget som Sognets Skolelærere tilkammen. Deri ligger der en Fare, selv om man gaar over til, som der staar nu i Lovforslaget, at tage det af Kommunekassen. Det bliver dog saaledes, at de, som ikke ere Sognebaandsløser, komme til at betale en Del af det Offer, som Præsterne skulle have af Sognebaandsløserne, og det er egentlig ikke retfærdigt. Jeg har hørt Tale om — jeg kan ikke striftelig oplyse eller bevise det — at der i en Sognemenighed her i Landet for Tiden skal være Strid, saaledes at næsten hele Pastoratets Menighed har løst Sognebaand. Saa kommer Sognet paa den Maade til gennem Kommunekassen at betale en Del af det Bidrag, Præsten skal have. Jeg finder det ikke rigtigt, at Præsten i dette Tilfælde skal have det. Jeg mener, at der i dette Tilfælde ikke skal udbetales Præsten noget Offer for disse Sognebaandsløser.

En anden Betænelighed har jeg med Hensyn til Vædringsforslagets § 7, hvor der staar, at Kapellaner skulle have en Tredjedel af, hvad Sognepræsten faar ved Afløsning af Højtidsosret. Det kan være rigtigt for Kapellaner pro loco og ogsaa for personelle Kapellaner, der allerede ere ansatte; men jeg mener, at for Fremtiden burde det ikke tilpligtes Menigheden at udbetale Offer til en personel Kapellan, som ikke burde ansættes med en saadan Ret. Jeg tror, det vil vække nogen Uvilje, naar der herefter bliver ansat personelle Kapellaner hos Sognepræsten, og som saa straks kommer og forhøjer Bøtningen, hvorefter Bidraget skal udredes for Offer og Accidenser. Denne Byrde kan komme til at falde tilfældigt og forfælligt;

nogle Sognemenigheder ville komme til at betale den, andre ikke. Jeg har ikke ment, at det burde være Tilfældet; jeg mente, at naar en nuværende personel Kapellan, som har en saadan Ret, gaar bort, eller naar en af de Præster, som have en saadan personel Kapellan, gaar bort fra Embedet, skulde der ikke længer kunne paalægges Befolkningen en saadan Forpligtelse. Naar jeg alligevel ikke har taget Særstandspunkt der, er det af den Grund, at hvis Vædringsforslaget vedtages, ligger Sagens Afgørelse i Befolkningens egen Haand; Befolkningen skal selv afgøre, om den vil have, at Afløsningen skal finde Sted eller ikke. Vil den ikke, maa den sige nej, hvis den skulde føle sig forurettet enten paa Grund af de grumme mange Sognebaandsløser for Tiden eller paa Grund af denne Bestemmelse om de personelle Kapellaner. Saa har jeg ogsaa en anden Grund, hvorfor jeg ikke kan gaa med til dette Lovforslag, og det er denne, at Forslaget jo ikke er særdig med sin Vædring. Bliver det vedtaget her, skal det ned i det andet Ting, og jeg har den Tanke, at det paa sin videre Vædring enten nede i det andet Ting eller maatte senere her i Tinget vil komme til at mødes med en Præstelønningslov, enten det nu bliver den, der for Tiden er i Folketinget, eller den, som den højtærede Kultusminister har bebudet, at han vil forelægge. Man kan da se begge Dele i Forening, og kunne vi paa en Gang komme til en Præstelønningslov og en fuldstændig Ophævelse af det nuværende Offer, vilde jeg finde det allerheldigt. Jeg tror, at det vil kunne affattes retfærdigt ved at lade det bortfalde saaledes, at Præsterne saa fast Bøn, og Skolelærerne saa deres Bidrag udbetalt af Kommunekassen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S o v s): Min Hensigt med at fremsætte et Lovforslag om Afgang til Højtidsofferets Afløsning paa Landet var netop den modsatte af, hvad den ærede sidste Taler fremhævede, nemlig at frigøre denne Sag for Forbindelsen med en almindelig Præstelønningslov, at se at faa Afløsningen ordnet, forinden en saadan kommer. Det er ogsaa en af Grundene, hvorfor jeg har indskrænket Forslaget til alene at omfatte Højtidsofferets Afløsning og ikke har medtaget Afløsning af Accidensosret, thi jo mere man tog ind under Lovforslaget, desto mindre Udfigt antog jeg, der var til at faa en Reform paa dette Omraade sat igennem, uafhængigt af, hvorledes det gik med den almindelige Præstelønningslov. Naar nu Udvalget i sin Helhed har fore-